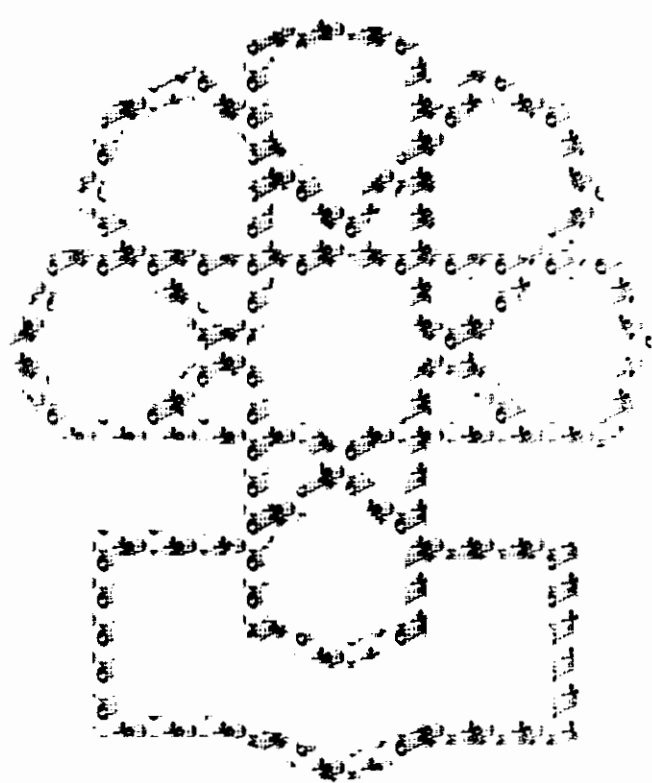

ع. ع. ع.

اتوبوسرانی و مترو در لایحه بودجه (با تأکید بر بندهای «ب» و «د» تبصره ۱۹)

درباره لایحه بودجه ۱۳۷۹ - شماره (۴۴)

کار: دفتر برنامه و بودجه

معاونت پژوهشی
دی ۱۳۷۸

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی فارابی
شماره: ۱۴۰۸۷
تاریخ: ۷۸/۱۰/۲۶

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۶۴

بسمه تعالی

اتوبوسرانی و مترو در لایحه بودجه (با تأکید بر بندهای «ب» و «د» تبصره ۱۹)

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۶۴

فهرست مطالب

- ۲..... نکات برجسته
- ۱- نقش اتوبوسرانی در حمل و نقل عمومی درون شهری..... ۳
- ۲- اتوبوسرانی در لایحه بودجه..... ۳
- ۳- پیشنهادها..... ۴
- ۴..... منابع و مأخذ..... ۴

تاریخ تصویب:
محل امضاء:
نام و نام خانوادگی:
تاریخ:

- * اعتبارات بند «ب» تبصره ۱۹ در لایحه بودجه ۱۳۷۹ (مجموع اعتبار ردیف‌های ۵۰۳۰۰۶ و عمرانی ۵۰۳۰۰۷) نسبت به سال قبل ۲/۸- درصد کاهش یافته است.
- * سهم حمل و نقل به وسیله اتوبوسرانی در حمل و نقل درون شهری طی سال‌های ۱۳۷۳-۱۳۷۸ همواره روندی فزاینده داشته و از ۱۸ درصد به ۲۷ درصد افزایش یافته است.
- * مشخص نبودن سهم اعتبار اتوبوسرانی و شرکت مترو در بند «ب» تبصره ۱۹ بودجه سال ۱۳۷۸ و لایحه بودجه ۱۳۷۹ مشکلاتی را به همراه دارد که توصیه می‌شود سهم هر کدام در لایحه مشخص و تصریح گردد.
- * میزان بدهی کنونی سازمان‌ها و شرکت‌های واحد اتوبوسرانی به ادارات امور اقتصادی و دارایی، سازمان تأمین اجتماعی، سازمان همیاری شهرداری‌های استان و وزارت کشور طبق ارقام دریافتی از سازمان‌ها، بالغ بر ۳۵۰ میلیارد ریال است.

۱- نقش اتوبوسرانی در حمل و نقل عمومی درون شهری

اتوبوسرانی یکی از ارکان نظام حمل و نقل کشور بوده و سهم قابل توجهی در حمل و نقل درون شهری بر عهده دارد. از یک طرف افزایش سالانه قیمت بنزین و از طرفی به دلایلی نظیر دسترسی بسیار ارزان، فراگیر بودن و بعضاً سرعت عملکرد بالاتر اتوبوس‌ها (به دلیل وجود خطوط ویژه اتوبوس‌ها) موجب آن شده که سهم حمل و نقل عمومی نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل افزایش یابد و لذا جای آن دارد که توجهی جدی به این مقوله شده و بیش از پیش از سوی دولت مورد حمایت قرار گیرد.

جدول یک روند تغییرات سهم اتوبوسرانی در حمل و نقل عمومی را طی سال‌های ۱۳۷۳-۱۳۷۸ نشان می‌دهد. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود طی این سال‌ها سهم مذکور دائماً روندی افزایش داشته و از ۱۸ درصد در سال ۱۳۷۳ به ۲۷ درصد در سال ۱۳۷۸ رسیده است.

نرخ رشد تعداد اتوبوس نیز تا سال ۱۳۷۶ همواره صعودی بوده و از ۳ درصد در ابتدای دوره مذکور به ۱۷ درصد در این سال بالغ گشته است. اما در سال ۱۳۷۷ کاهش و مجدداً در سال ۱۳۷۸ افزایشی بوده است. در مجموع طی این سال‌ها تعداد اتوبوس از ۷۲۱۸ به ۱۲۹۲۹ دستگاه رسیده که نشان‌دهنده رشد ۷۹ درصدی می‌باشد. (جدول یک)

جدول ۱- تعداد اتوبوس و سهم حمل و نقل به وسیله اتوبوس در حمل و نقل عمومی طی سال‌های ۱۳۷۳-۱۳۷۸
واحد: دستگاه

سال	تعداد اتوبوس	نرخ رشد اتوبوس (درصد)	سهم حمل و نقل به وسیله اتوبوس در حمل و نقل عمومی (درصد)
۱۳۷۳	۷۲۱۸	۳	۱۸
۱۳۷۴	۷۷۲۲	۷	۱۹
۱۳۷۵	۸۸۳۸	۱۴	۲۲
۱۳۷۶	۱۰۳۰۹	۱۷	۲۵
۱۳۷۷	۱۱۱۷۶	۸	۲۶
۱۳۷۸	۱۲۹۲۹	۱۶	۲۷

منبع: عملکرد و گزارش توجیهی ردیف ۵۰۳۰۰۶ موضوع بند (ب) تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۸. وزارت کشور. دی ماه ۱۳۷۸. ص ۲۰.

۲- اتوبوسرانی در لایحه بودجه

اعتبار ردیف ۵۰۳۰۰۶ (موضوع بند «ب» تبصره ۱۹) در جهت کمک به پرداخت هزینه‌های پرسنلی اتوبوسرانی‌ها در نظر گرفته است. با افزایش تعداد پرسنل که ناشی از افزایش تعداد اتوبوس‌ها و افزایش سهم اتوبوس در حمل و نقل عمومی درون شهری (از ۱۸ درصد در سال ۱۳۷۳ به ۲۷ درصد در سال ۱۳۷۸) می‌باشد. این اعتبار نیز باید افزایش یابد. از سوی دیگر میزان بدهی کنونی سازمان‌ها و شرکت‌های واحد اتوبوسرانی به ادارات امور اقتصادی و دارایی، سازمان تأمین اجتماعی، سازمان همیاری شهرداری‌های استان و وزارت کشور طبق ارقام دریافتی از سازمان‌ها، بالغ بر ۳۵۰ میلیارد ریال می‌باشد. لذا ضروری است

۱- واحد عملکرد و گزارش توجیهی ردیف ۵۰۳۰۰۶ موضوع تبصره ۱۹

در جهت بر آوردن اهداف منی و اجتماعی مبنی بر افزایش سهم حمل و نقل عمومی که عمده ترین بخش آن حمل و نقل عمومی ناشی از اتوبوس می باشد، تعداد اتوبوس ها و تعداد پرسنل افزایش یابد.

جدول دو اعتبارات عمرانی و جاری شرکت های اتوبوسرانی و مترو، از محل بند «ب» تبصره ۱۹ رانسان می دهد. در سال ۱۳۷۸ کل اعتبار ردیف ۵۰۳۰۰۶ برابر ۳۹ میلیارد ریال بوده است که از این مبلغ تنها ۱۵ میلیارد ریال (یعنی ۳۸ درصد) به اتوبوسرانی و مابقی آن به شرکت مترو اختصاص یافته است.

جدول ۲- اعتبارات جاری و عمرانی شرکت های اتوبوسرانی و مترو - موضوع بند «ب» تبصره ۱۹ (ارقام به میلیارد ریال)

ردیف	عنوان	مصوب ۱۳۷۸		لایحه ۱۳۷۹		رشد
		عمرانی	جاری	عمرانی	جاری	
۵۰۳۰۰۶	کمک به سیستم های حمل و نقل عمومی درون شهری	-	۳۹	-	۳۲/۹	۲/۸-%
۵۰۳۰۰۷	خرید اتوبوس، مینی بوس و قطعات یدکی	۱۰۰	-	۹۷/۲	-	۲/۸-%

مأخذ: ۱- قانون بودجه سال ۱۳۷۸.

۲- لایحه بودجه سال ۱۳۷۹.

۳- پیشنهادها

۱- اعتبار منظور شده برای شرکت مترو (راه آهن شهری تهران و حومه) و اتوبوسرانی ها (بند «ب» تبصره ۱۹) از هم تفکیک شده و در قالب بندهای جداگانه ای آورده شود. از آنجایی که از نظر اجرائی شرکت مترو و اتوبوسرانی ها از هم جدا بوده یک جا آوردن اعتبارات این دو مشکلاتی را به بار دارد که توصیه می شود تفکیک شود.

الف- به منظور رفع نیازهای هزینه های پرسنلی اتوبوسرانی، از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۰۰۶ حداقل ۳۰ میلیارد ریال برای سازمان ها و شرکت های واحد اتوبوسرانی در نظر گرفته شود.

ب- اعتباری جهت شرکت مترو در ردیف جداگانه ای (از ردیف ۵۰۳۰۰۶) در نظر گرفته شود تا در سال ۱۳۷۹ برای بهره برداری از قطار برقی کرج - تهران و خطوط مترو از ایستگاه تهران تا ایستگاه امام خمینی (ره) هزینه شود.

۲- بند «د» تبصره ۱۹ به شکل زیر اصلاح گردد.

«به وزارت کشور اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۹ هنگام شماره گذاری از هر دستگاه خودرو و سواری در شهرستان تهران - کرج و مشهد مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال اخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۴۱۰۲۱۵ قسمت سوم این قانون واریز نماید. وجوه واریزی تا سقف ۲۵ میلیارد ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۴۳۵ قسمت چهارم این قانون در اختیار شرکت راه آهن شهری تهران و حومه (مترو) و سازمان قطار شهری مشهد قرار خواهد گرفت.»

منابع و مأخذ

- ۱- قانون بودجه سال ۱۳۷۸.
- ۲- لایحه بودجه سال ۱۳۷۹.
- ۳- عملکرد و گزارش توجیهی ردیف ۵۰۳۰۰۶ موضوع بند «ب» تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۸. وزارت کشور، دی ماه ۱۳۷۸. ص ۲۰.